

Međunarodni akreditacijski forum (IAF) u suradnji s tehničkim odborom ISO/TC 176/ SC 2/ WG 23 pripremio je i 12. siječnja 2015. godine izdao dokument IAF ID 9:2015; Transition planning guidance for ISO 9001:2015. Dokument sadrži smjernice namijenjene akreditacijskim tijelima, certifikacijskim tijelima za certifikaciju sustava upravljanja, organizacijama certificiranima prema normi ISO 9001 te organizatorima izrazbi i konzultantima vezano na izdavanje novog izdanja norme ISO 9001:2015. Kao tranzicijsko razdoblje za prelazak sa certifikacije prema normi ISO 9001:2008 na novo izdanje norme ISO 9001, IAF rezolucijom 2013-15 određeno je vrijeme od tri godine od dana izdavanja novog izdanja norme. Slijedom navedenog, ISO 9001:2008 certifikati prestaju važiti 3 godine nakon izdavanja norme, dok će datum isteka certifikata izdanih prema zahtjevima norme ISO 9001:2008 za vrijeme tranzicijskog razdoblja morati biti usklađen s istekom navedenog trogodišnjeg perioda.

Organizacijama certificiranima prema normi ISO 9001, dokumentom se predlaže poduzimanje sljedećih aktivnosti:

- Identifikacija razlika između starog i novog izdanja norme u kontekstu stvarnih poslovnih procesa koje imaju u svom poslovanju.
- Razvijanje i dokumentiranje plana prelaska na novo izdanje norme.
- Pohađanje odgovarajućih izobrazbi o zahtjevima novog izdanja norme.
- Nadogradnja i ažuriranje postojeće dokumentacije i sustava upravljanja.
- Komunikacija s certifikacijskim tijelom po pitanju planiranih aktivnosti koje će organizacija provesti.

Dokument napominje da je prilikom planiranja konkretnih aktivnosti potrebno uzeti u obzir da se norma ISO 9001 trenutno nalazi u fazi DIS pa preporučuje da se s aktivnostima šireg opsega pričekava do izdavanja FDIS izdanja norme. Preporuke certifikacijskim tijelima su:

- Provedba edukacije auditora kako bi se osigurala potrebna kompetentnost za provedbu audita prema zahtjevima novog izdanja norme.
- Komunicirati s nacionalnim normizacijskim tijelom kako bi se osigurala dostupnost ažurnih informacija.
- Komunicirati s nacionalnim akreditacijskim tijelom.
- Komunicirati s klijentima i osigurati im potrebne informacije o tranzicijskom razdoblju i potrebnim aktivnostima za prijenos certifikacije na novo izdanje norme.

- Poticati postojeće korisnike certifikacije po normi ISO 9001:2008 da započnu s aktivnostima na planiranju prelaska na novo izdanje norme.
- Izraditi plan aktivnosti prelaska na novo izdanje norme za postojeće klijente.

Akreditacijskim tijelima se također preporučuje:

- Provedba edukacije ocjenitelja.
- Definiranje tranzicijskog programa aktivnosti kako bi se osigurala pravovremena spremnost za provedbu ocjenjivanja certifikacijskih tijela prema zahtjevima novog izdanja norme.
- Obavijestiti certifikacijska tijela o planu tranzicije akreditacija na novo izdanje norme.
- Planiranje resursa potrebnih za edukaciju i ocjenjivanja prema novom izdanju norme.
- Komunikacija s nacionalnim normizacijskim tijelom te akreditiranim certifikacijskim tijelima kako bi se osigurala pravovremena razmjena potrebnih informacija.

Dokument preporuča akreditacijskim tijelima da zasebna ocjenjivanja u cilju prijelaza na novo izdanje norme ne trebaju biti nužna, ali da se očekuje da certifikacijska tijela putem organiziranja witness audita demonstriraju svoju kompetentnost za provedbu ocjene prema zahtjevima nove norme.

Dokument IAF ID 9:2015 je dostupan na internetskoj stranici IAF-a: (www.iaf.nu).

Emisije onečišćujućih tvari u zrak

Poštujući Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (LRTAP Konvencija) i Protokol Konvencije o zajedničkom praćenju i procjeni dalekosežnog prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u Europi (EMEP protokol), Republika Hrvatska obvezna je izrađivati svoje godišnje proračune o emisiji onečišćujućih tvari u zrak na području države.

Proračunom se iskazuju emisije pet glavnih onečišćujućih tvari u zrak (SO_2 , NO_x , CO, NMVOC, NH_3), čestice (TSP, PM_{10} i $\text{PM}_{2.5}$), devet teških metala (Cd, Pb, Hg, As, Cr, Cu, Ni, Se, Zn) i četiri grupe postojanih organskih spojeva - policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAU), heksaklorocikloheksana (HCH), heksaklorobenzena (HCB), dioksina i furana. Cilj je smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak.

Podaci o emisijama onečišćujućih tvari u zrak sastavni su dio informacijskog sustava o kvaliteti zraka kojeg vodi Agencija za zaštitu okoliša (AZO). Na internetskim stranicama AZO mogu se pronaći podaci o emisijama onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske po godinama kao i programi prikupljanja podataka o djelatnostima po pojedinim sektorima kao i dokument 'EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook – 2013'.

Norma ISO/IEC 27040:2015

Tehnički odbor JTC 1 (Joint Technical Committee) Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC) objavio je u siječnju 2015. godine normu ISO/IEC 27040:2015, Information technology – Security techniques – Storage security. Norma je sastavni dio niza normi ISO 27000 koji se odnosi na upravljanje sigurnošću informacija, a svrha joj je definiranje smjernica za očuvanje sigurnosti informacija pohranjenih u sustavima za pohranu podataka. Norma ima za zadatak: skrenuti pozornost na važnost informacijskih sigurnosnih rizika povezanih sa zaštitom povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti pohranjenih podataka; poticanje organizacija za poboljšanje njihove zaštite pohranjenih podataka pomoću implementacije odgovarajućih sigurnosnih kontrola; stvoriti temelj za provedbu audita procesa uspostavljenih za pohranu i kasniju pronalazljivost informacija. Norma podržava opće pojmove navedene u normi ISO/IEC 27001, a relevantna je za tvrtke koje već imaju uspostavljen sustav upravljanja sigurnošću informacija. ISO/IEC 27040 sadrži specifične i provedbene smjernice relevantne za ispunjenje općih sigurnosnih kontrola opisanih u normi ISO/IEC 27002. Sve smjernice i zahtjevi sadržani u normi nisu obvezni za korištenje svakoj organizaciji pa su slijedom toga u informativnom dodatku B norme sadržane sve moguće kontrole (mehanizmi) od kojih organizacija s obzirom na kategoriju i važnost informacija koje posjeduje odabire one koje su joj prikladne.

Deset prioriteta Europske komisije u 2015. godini

Europska komisija (EC) postavila je 10 prioriteta s ciljem poboljšanja kvalitete života na prostoru Europske unije. Moto s kojim se pokreću nove aktivnosti u 2015. godini glasi: činiti različite stvari i činiti stvari različito. Stanovnici očekuju od institucija Europske unije odgovarajući pristup i različito postupanje koje će pronaći rješenja za nove velike ekonomske i društvene izazove, a koji se odnose na suočavanje s visokom nezaposlenošću, spori rast, visoki javni dug, investicijski jaz i nedostatak konkurentnosti na globalnom tržištu. Osim toga, očekuju se i bolja otvorenost i odgovornost o tome tko što radi i kako to radi. Deset prioriteta koje donosi 'Novi početak: Program rada 2015' Europske komisije odnose se na: Zapošljavanje, rast i ulaganja; Jedinstveno digitalno tržište; Energetsku uniju i klimu; Unutarnje tržište; Bolju povezanost ekonomske i monetarne unije; Slobodnu trgovinu između SAD i EU; Pravosuđe i temeljna prava; Migracije; EU kao globalni čimbenik; Demokratske promjene. Za svaki pojedinačni prioritet postavljeni su odgovarajući ciljevi koji se teže postići tijekom 2015. godine i koji su jasno istaknuti na internetskim stranicama Europske komisije.

Izvori: IAF (www.iaf.nu); Svijet kvalitete (www.svijet-kvalitete.com); ec.europa.eu